

Bu il artıq 25 məzundan ibarət şagirdlərin ilk buraxılışı olacaq: "Ötən bazar günü onlardan 10 nəfəri 2-ci və 3-cü qruplar üzrə imtahanlarda iştirak edib. İnanıq ki, ümidlərimizi doğruladacaqlar. Biz Təhsil Nazirliyinin proqramına uyğun olaraq 5 fənn üzrə şagirdlərin tədrisini təqvil etmişik. Onlar üçün aylıq mövzu, sınaq imtahanları, həmçinin gündəlik, həftəlik və aylıq qiymətləndirmə tətbiq olunur. Şagirdlərə ev tapşırıqları verilir və viktorinalar tətbiq edilir".

Liseyde tədris təkə şagirdlərin bilik və bacarıqlarının üzə çıxarılması yönündə deyil, həm də onların sosial fəaliyyətlərini səmərəli təşkil istiqamətində qurulub. Belə ki, günün ikinci yarısında şagirdlər özlərini və ya valideynlərinin seçimi əsasında müxtəlif idman - voleybol, badminton, basketbol, stolüstü tennis, cüdo, gimnastika, şahmat və s. dərəklərə cəlb olunurlar: "Şagirdlər rayon üzrə keçirilən müxtəlif yarışlara qatılır, çempionatlarda iştirak edir və qalibiyyət qazanırlar. Gələcəkdə Bakı şəhəri üzrə keçirilən yarışlarda da iştirak etmək niyyətindəyik. Bu cür yarışlar şagirdləri daha da həvəsləndirir. Fəaliyyətimizi şagirdlərdə dünya standartlarına uyğun biliklərin verilməsi, bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması, həmçinin onların bilik və bacarıqlarına uyğun peşə yönümlü potensialın aşkarlanması istiqamətində qurduğumuzdan, bunların nəticəsini görmək istəyirik".

BEYNƏLXALQ ƏMƏKDAŞLIQ

Lisey şagirdlərinin başqa xalqların tarixinə, mədəniyyətinə, dilinə və dininə hörmət hissini təbii istiqamətində təbliğatçılarıdır. Keçən ilin oktyabr ayında Liseyde qonaq olan və böyük təəssüratlarla ayrılan gürücü məktəbliləri və müəllimlərinin dəvəti ilə Kaspinin 20 nəfər şagird və müəllimlərinin ibarət qrup Batumiyə səfər edib: "Məqsədimiz xalqların arasındakı əlaqələrin möhkəmlənməsinə xidmət etmək, müxtəlif mədəniyyətləri şagirdlərə sevdirmək, onların tolerant böyü-

ibarət rəsm sənəmləri də təşkil olunur. Xeyriyyəçilik məqsədi daşıyan bu sərğilərdən əldə edilən məbləğ kimsəsiz, fiziki qüsurlu, onkoloji xəstələr və ahl insanlarla bağlı müxtəlif sosial layihələrə yönəldilir: "Həmin layihələr şagirdlərin xeyirxahlıq, başqalarına hörmət və insanlara sevgi hissini təbii istiqamətində mühüm rol oynayır".

DƏYƏRLƏRİN ÖNƏMİ

"Kaspi-Ağşəhər" Liseyi 2015-ci ildə fəaliyyətə başlayıb. Bakının dinamik inkişaf edən rayonunda yeni məktəbin açılması ərazidə yaşayan məktəbyaşlı uşaqların və valideynlərin istəyi ilə səsleşib. Valideynlər "Milli təhsil əməlidir" şüarını dəyərləndirərək övladlarını bu təhsil müəssisəsinə etibar ediblər. 155 şagirdli fəaliyyətə başlayan Liseyde hazırda 360-dan çox şagird təhsil alır.

Həftənin beş günü, səhər saat 8.30-dan 16.10-dək davam edən dərslər saatlarında şagirdlər hərtərəfli bilik və bacarıqlara yiyələnirlər.

"Kaspi-Ağşəhər" Liseyinin direktoru **Asif Əzizov** söhbətimiz zamanı məktəbin fəaliyyətinin əsasən milli istiqamətini öne çəkdi: "Milli dəyərlərə söykənən təhsilə yiyələnmək, milli tarixini, dilini, ədəbiyyatını, mədəniyyətini gözəl bilən vətəndaş yetişdirmək məqsədi ilə fəaliyyətə başladıq. Də-

kulim təlim metodunun tələblərinə uyğun yanaşılır. Belə ki, kurikulum sinifdə analiz yönümlü dərslər keçirilməsi olduğundan bütün uşaqlar dərslə cəlb olunur: "Bu, şagirdlərin özünüinamı möhkəmləndirir. Ev tapşırıqları məsələsi valideynləri narahət edən məsələ olduğundan buna diqqətə yanaşılır. Fəaliyyətin ilk gündən tapşırıqların 80 faizinin sinifdə edilməsi məsələsi tələb kimi qoyulub. Yazı tapşırıqları və kömək tələb edən məsələlər məktəbdə həll edilir. Amma mövqeyimiz elədir ki, şagird mütləq evdə də oxu tapşırıqları, müstəqil ede biləcəyi kiçik layihələri hazırlamalıdır. Bu şagirdi mobil telefon, planşet və s. texnologiyalardan, TV serialları izləməkdən uzaqlaşdırır. Həmçinin dərslə məsuliyyəti artırır".

Şagirdlərin fərdi qabiliyyətlərini üzə çıxarmaq üçün "Ana dili günü", "Ədəbiyyat günü", "Bədən tərbiyəsi günü" və s. tarixlərlə bağlı inşa müsabiqəsi və ya hər hansı yarış keçirilir. Liseyde rəqs, şahmat, xor, rəsm dərsləri fəaliyyət göstərir: "Məqsədimiz şagirdlərin istedadlarını üzə çıxarıb onlara dəstək verməkdir. Bu istiqaməti daha da genişləndirmək niyyətindəyik".

Liseyin şagirdləri üçün dil bilgiləri önəm daşıyır. Ənənəvi dillər arasında xüsusən ingilis dilinə maraq böyükdür.

Liseyin İngilis dili üzrə fənn rəhbəri Elnura İnce şagirdlərin İngilis dilinə maraqlarının yüksək olduğunu deyir: "Bu ma-

mizdə idmana qaçqı göstərilir. Müxtəlif yaşda olan uşaqlar idman növlərinə həvəs göstərirlər. Uşaqlar çox həvəslidirlər. Başa düşürlər ki, fiziki tərbiyə çox vacibdir. Arealarında gələcəkdə böyük idmançılıq ola biləcək uşaqlar var".

Kaspi liseyinin nəzdində yaradıcılıq mərkəzi fəaliyyətə başlayıb. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinə xüsusi lisenziya alınması ilə bağlı müraciət edilib. "Növbəti tədris ilindən peşəkar istiqamətdə şagirdlərin yaradıcı qabiliyyətlərini inkişaf etdirilməsi ilə məşğul olunacaq".

Hazırda şagirdlərin məktəbdə qəbul prosesi davam edir. Liseyde ibtidai istiqamət üzrə 30 nəfərlik, yuxarı siniflər üzrə də təxminən bu sayda müəllim şagirdlərinin təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olur: "Siniflərdə, xüsusən ibtidai siniflərdə şagirdlərin sayına xüsusi diqqət yetirilir. Valideynlərin də övladlarına fərdi yanaşma istəyi nəzərə alınaraq sinif otaqlarının sahəsindən asılı olaraq hər sinifdə 16-18 şagird təhsil alır. İbtidai siniflərdə iki - birinci və ikinci müəllim işləyir".

Liseyde tədris ilinin əvvəlində tərtib olunan "İllik fəaliyyətlər - gəzintilər və ekskursiyalar" planına əsasən, şagirdlər Bakı ərazisində yerləşən muzeylərə, tarixi abidələrə gəzintiye aparılırlar. Bu da şagirdlərin tariximiz, mədəniyyətimizlə praktik tanışlığına kömək edir.

AZƏRBAYCANLILAR KİMİ DOSTUMUZ...

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, Liseyin nümayəndə heyəti bu günlərdə Batumidən səfərdən qayıdıb.

Batumidə olduqları günlər məktəb şagirdlərinin yaddaşına xoş xatirə kimi yazılıb.

VII "B" sinif şagirdi Fərzal Abbasov maraqlı xatirələrlə geri döndüklərini deyir: "Batumi çox xoşuma gəldi. Biz güc məktəbliləri ilə maraqlı günlər keçirdik. Tarixi yerləri gəzdik, mətbəxləri ilə tanış olduq. Ölkəmiz haqqında onlara çoxlu məlumatlar verdik. Həmçinin çoxlu dostlar qazandıq".

VI "B" sinif şagirdi Nərgiz Başirova "Biz Nizami haqqında onlara, onlar sa Şota Rustaveli haqda bizə danışdılar", - deyər sevincillərlə deyir: "Batuminin görnəli yerlərini gəzdik, onların mədəniyyəti və tarixi ilə yaxından tanış olduq. Biz bu cür dostluq əlaqələrinin davam etməsinə istəyirik".

Tərənə Məhərrəmov

Müasir milli təhsilin elçiləri

"Kaspi" Təhsil Şirkəti 10 illik yubileyini qeyd edir

Fəaliyyətinə "Abituriyent", "Kaspi-Kids", daha sonra "Kaspi Qlobal" kimi başlayan təhsil şirkəti abituriyentlərin hazırlığı ilə yanaşı, tələbələrin bakalavr və magistr dərəcəsi üzrə təhsillərini davam etdirməsinə zəmin yaradır. Beynəlxalq təhsil sərğiləri keçirən ilk şirkət kimi də fəaliyyətə uğurlu oldu. Həm məktəbəqədər, həm orta təhsil, həm də abituriyent hazırlığı sahəsindəki fəaliyyəti milli liseylərin yaranmasına əsas verdi. Azərbaycanlıq ideyası üzərində qurulan məktəb qarşısına ölkəsinin tarixini, incəsənətini, ədəbiyyatını öyrənmək, müasir dünyanın tələblərinə cavab verən şagird yetişdirməyi məqsəd qoydu. Şagirdlərdə yaradıcı düşünmə qabiliyyəti, tənqidi tərəküürün formalaşdırılması, yeni texnologiyalardan istifadə bacarığı, dil bilgilərini aşılamada əsas hədəfə çevrildi.

Liseylərə daxil olub səliqəli və rahat dərslər otaqları, müasir tələblərə uyğun laboratoriyalar, zəngin kitabxana ilə, idman zalı, dərslərlə tanış olduqca, şagirdlər, müəllimlər söhbət etdikcə hədəfə çevrilən məqsədin və nəticənin harmoniyasının şahidinə çevrilir.

DÜNYA STANDARTLARINA UYGUN TƏHSİL

Təhsil müəssisəsində tədris Təhsil Nazirliyinin standartlarına uyğun keçirilsə də, müəllimlərin şagirdlərə fərdi yanaşma metodlarının zənginliyi ilə fərqlənir: "Eylər var ki, liseyde beynəlxalq standartlara uyğun tədris olunur", - deyər "Kaspi" Liseyin (Bakıxanov) direktoru **Tural Əliyev** bildirir: "İbtidai siniflərdən başlayaraq İngilis dili hər gün keçirilir. Rus dili isə 3-cü sinifdən start verilərək həftədə üç dəfə tədris edilir. KTŞ Kembric İngilis dilinin qiymətləndirmə mərkəzi ilə əlaqə qurub. Mərkəzin lisenzi-

yası əsasında şagirdlər İngilis dilinə Kembric İngilis dili dərsləri üzrə yiyələnirlər. Həmçinin mərkəz müəllim və şagirdlərin qiymətləndirilməsinə həyata keçirir. Uğurlu şagirdlərə Kembric Universitetinin beynəlxalq sertifikatı verilir".

Liseyde dil bilgiləri ilə yanaşı, müasir texnologiyaların mənimsənilməsi məqsədi ilə informatika dərslərinə də xüsusi önəm verilir. Bu sahədə ən son istifadə olunan proqramlardan istifadə edilir.

Hazırda Liseyde 450 şagirdin dərslərini alan deyən T.Əliyev təhsil ocağında I-XI siniflər üzrə şagirdlərin oxuduğunu bildirir: "Üstünlüklərdən biri odur ki, siniflərdə Təhsil Nazirliyinin Nizamnaməsinə qeyd olunan 20 şagird tələbindən fərqli olaraq 14-16 şagird təhsil alır. Bu da müəllimlərin şagirdlərlə fərdi işləməsinə və ünsiyyətinə şərait yaradır. Siniflərdə birinci və ikinci müəllim həyətində çalışır. İbtidai siniflərin hər birində tədris prosesinə iki müəllim cəlb olunur. Məqsəd təhsil institutu olaraq müəllim yetişdirməkdə maraqlı olmağımızdır. Biz Lisey kifayət qədər müəllim cəlb edərək ali məktəblərin məzurlarını tədris prosesinə cəlb etmək və müəllim kimi yetişdirmək məqsədi qoymuşuq. Onlar iş prosesində tərübə qazanır, mənəvi dəyərləri hiss edərək formalaşırırlar. Gənc müəllimlər gələcəkdə məktəbin qarşısına qoyduğu məqsədlərin həllində bizə yaxından kömək edə bilərlər. Hər ikinci müəllimə gələcək əsas müəllimimiz kimi yanaşırıq. Biz müşahidə komissiyası ilə birlikdə onların dərslərində iştirak edir və boşluqları müzakirə edirik. Yaxda onların üçün həm ünsiyyət, həm pedaqoji təlimlər təşkil edirik".

T.Əliyev söyləyir ki, keçən ildən başlayaraq Liseyin X-XI siniflərində KTŞ-nin "Kaspi Abituriyent" modulunun genişləndirilmiş versiyası tətbiq olunmağa başlayıb.

məsinə kömək etməkdir. Bu, əlaqələr şagirdlərinin müxtəlif mühitlərə adaptasiyasını təmin edəcək. Gələcəkdə bu tip layihələri digər ölkə məktəbləri ilə də davam etdirmək niyyətindəyik. Şagirdlər ölkəmiz, mədəniyyətimiz, tariximiz haqqında məlumatları rahat şəkildə paylaşırırlar. Bu cür layihələr şagirdlərin dünyagörüşünün inkişafına kömək edir".

Liseyde kurikulum təlim metoduna əsasən şagirdlərin Ana dili və ədəbiyyat üzrə fikirlərini müstəqil ifadə etmələri istiqamətində işlər görüldü: "Müəyyən dərslər və yarışlar var ki, şagirdlərin qabiliyyətini üzə çıxarır. Məsələn, şagirdlər arasında tarixi günlər və bayramlarla əlaqəli inşa, şeir, hekayə və rəsm müsabiqələri keçirilir. Rəsm dərsləri və dərsləri də şagirdlərin istedadlarını üzə çıxarır. Lisey şagirdlərinin əl işlərindən

yerlər çox önəmlidir. Müasir dövrdə yaşayırıq və qloballaşan dünyada sımamızı qorumaq çox mühümdür. Ona görə milli dəyərlərə sahib çıxan nəsil yetişdirmək əsas məqsədimizdir".

Liseyde valideynlərlə əlaqələrə xüsusi diqqət yetirilir. Bu istiqamətdə məktəbdə xüsusi müəllimlər fəaliyyət göstərir. Valideynlərlə əlaqə e-Kaspi vasitəsi ilə aparılır: "Əsas ünsiyyət istiqaməti onlayn həyata keçirilir. Həmçinin valideyn iclaslarında aktual məsələlər müzakirə olunur. Valideynlərlə məktəbin bütün fəaliyyətini əhatə edən suallar vasitəsi ilə sorğular aparılır. Məktəb üçün məlumat bazasının olması önəmli məsələdir. Şagird-məktəb-valideyn üçbucağı mühüm faktordur".

Lisey ev tapşırıqları məsələsinə kuri-

raq günümüzün tələbidir. İnternetdən istifadə də İngilis dilini öyrənmələri tələb edir. Onları artıq həyatda İngilis dilinin rolunu anları olaraq görürlər. Bu baxımdan, İngilis dili onların ən çox sevdiyi fənlərdən biridir. Xüsusən İngilis dilində danışıqə üstünlük verilir. Bunu onların motivasiyalarından, maraqlarından görürük. Həmçinin "Yay məktəbləri" layihəsi ilə şagirdlərin İngiltərəyə və ABS-a getmək imkanları var. Kaspi-də açılan Kembric Qiymətləndirmə Mərkəzi beynəlxalq lisenziyalıdır. Burada şagirdlər müxtəlif səviyyələri üzrə imtahanlardan keçər və sertifikat ala bilərlər. Şagirdlər bu tərübəyə çox maraq göstərirlər. İldə bir neçə dəfə imtahan sessiyaları keçirilir".

RƏQS, ŞAHMAT, ETÜD...

Liseyde nahardan sonra şagirdlərin fiziki sağlamlığı üçün müxtəlif dərslərin fəaliyyəti nəzərdə tutulub. Şagirdlər kəpəyə - rəqs, idman və döyüş növünün qarışığından ibarət dərslərdə, eləcə də kikkboxinq, stolüstü tennis dərslərində məşğul olurlar. Həmçinin gün ərzində keçirilən dərslərin möhkəmləndirilməsi üçün nəzərdə tutulan xüsusi Etüd dərsləri var.

Liseyin Kikkboxinq dərslərinin rəhbəri Sakit Məmmədov hesab edir ki, şagirdlərin fiziki hazırlıqları olmasa, onların dərslə motivasiyası da olmayacaq: "Ölkə-

